

zahvalnost & radost

2/2023

Sadržaj	Strana
Biljke u Bibliji (5)	1
Josip (2. dio)	5
Pomoć na putu vjere: Pomoć iz svetinje, Odmor	11
Biblijske slike i simboli: zemlja, dolina, rijeka, pustinja, bunar, palma, vjetar, rosa	14

Dragi čitatelji,

U prvim brojevima časopisa (prije dvadeset godina) na naslovnici je uz naslov stajao i datak „časopis za duhovnu izgradnju kršćana“. Premda je u kasnijim godištimaj taj datak izostavljen, nadam se da je časopis do danas zadržao obilježja štiva koje je korisno za duhovnu izgradnju kršćana.

Nedavno sam razmišljao o toj izgradnji, ili napredovanju kršćana. Razmišljao sam o riječima apostola Pavla u Kološanima 1,10: „... donoseći plod u svakom dobrom djelu i rastući.“ Znamo da ni donošenje ploda ni rast nije nešto što se zbiva preko noći. Za oboje je potrebno vrijeme. Zbog toga je potrebno biti strpljiv. Mi smo inače nestrpljivi i zato Pavao u nastavku moli da budemo „osnaženi svom snagom po sili njegove slave za svaku postojanost i strpljivost s radošću.“ To nije fraza, jer Pavao nikada nije nizao fraze koje lijepo zvuče. Svaka ta riječ ima svoj značaj. On je to molio za Kološane. I mi trebamo moliti, za sebe i za našu braću i sestre. Jer taj rast se ne postiže vlastitom snagom. Osim toga, imamo i neprijatelja koji ne želi da rastemo. Zbog toga nam je za rast i donošenje ploda potrebno ništa manje negoli „sva snaga po sili njegove slave“.

Neki od vas primete ovaj časopis od samog početka. Kako bismo procijenili svoj osoban duhovan rast i napredak u proteklih dvadeset godina? (To pitanje vrijedi i za mene koji biram i pripremam tekstove!) To nije malo vremena. Ne može se očekivati rast i plod u kratkom vremenu, ali u dužem bi ga trebalo biti. Ima li ga?

*Srdačan pozdrav,
Vaš urednik*

Biljke u Bibliji (6)

U Bibliji su spomenute različite vrste drveća, a svakom od njih je Bog dao osobito duhovno značenje za našu pokolu.

Zaključak ove teme čini trnje, koje je posljedica pada i u Bibliji se spominje više puta.

Terebinta

Terebinta je drvo koje naraste do oko sedam metara, ali ima široko raširene grane. Ispod njega nalazi se okrugao, natkriven prostor. Stoga je ovo stablo idealan izvor hlada. U doba kada su ljudi živjeli u šatorima i putovali uokolo kao nomadi, logorovali su pod takvim terebintama. Život se odvijao pod krošnjama, gdje je bilo podnošljivo i u vrućem dijelu dana. Primjer za to možeš naći u Postanku 13,18:

„Abram digne šatore i dođe pa se naseli pod terebintama* Mamre, što su u Hebronu. Ondje podigne žrtvenik Jahvi.“

Izravna sunčeva svjetlost može biti teško podnošljiva ili čak opasna za ljude i životinje. Sjena je tada važna i okolnosti čini podnošljivijim. U tvome životu mogu se pojaviti poteškoće ili iskušenja. Djeluju poput žarećeg sunca. Bog neće uvijek maknuti to „sunce“, ali će ti

dati olakšanje, tako da okolnosti postanu podnošljivije.

„GOSPODIN je _____ tvoj; GOSPODIN je sjena tvoja nad desnicom tvojom. Sunce te neće udarati danju, ni mjesec noću“ (Psalam 121,5-6).

„Jer vjeran je Bog, koji neće dopustiti da budete iskušani iznad onoga što možete podnijeti, nego će s iskušenjem dati i izlaz da možete _____“ (1 Kor 10,13).

Abrahamu terebinte Mamre nisu bile samo počivalište. Tu je imao i žrtvenik. Tako je uvijek bio povezan s Bogom. GOSPODIN je bio stvarnost u njegovom životu vjere. Kod tih terebinta Bog je posjetio Abrahama i razgovarao s njim kao s prijateljem (Post 18; Jakov 2,23). Iako je Abraham u tom trenutku *vidio* GOSPODINA pred sobom, morao je *vjerovati* u Božje izjave.

Imaš li i ti takav odnos povjerenja s Gospodinom? On ti u Psalmu 25,14 daje obećanje:

* Neki prijevodi Biblije, na ovom kao i na drugim mjestima, pogrešno prevode naziv ovog stabla sa „hrast“.

Gospodin Isus želi imati blizak odnos s tobom i reći ti ono što je u njegovom srcu. Naravno, uz pretpostavku da ga se bojiš, tj. da želiš izbjeći sve što mu se ne sviđa. Sretan je ako s njim prolaziš kroz dan kao s dobrim prijateljem.

Terebinte rastu kao pojedinačna stabla ili u malim skupinama. Kad je Abraham razapeo svoj šator kod neke terebinte, najbliži „susjed“ uglavnom je bio daleko. Zbog toga isprva nije ni znao da se na tome području vodi rat (Postanak 14,1-13). To nam ukazuje na naš odnos prema svijetu, području đavlove vladavine nad ljudima: držimo se na velikom rastojanju od njega u svojim srcima, a po mogućnosti i izvana. Tako ćemo se osigurati da svijet ne utječe negativno na nas. Od njega nikako ne možeš očekivati povoljan utjecaj.

Što se od tebe traži u 2. Korinćanima 6,17?

Koje obećanje je povezano s time?

Bog je među terebintama dao ljudima osobito mjesto za susret s njim. Jednom je došao anđeo GOSPODINOV i sjeo pod terebintu kako bi razgovarao s Gideonom (Suci 6,11). Taj mladić zasigurno nikada nije zaboravio taj susret.

U Izraelu je, nažalost, bilo i takvih ljudi koji su to mjesto koristili za svoje idolo-

poklonstvo. Pročitaj u vezi s time Hošeu 4,13:

„Žrtvuju na vrhuncima gora i kâd pale na brežuljcima, pod _____ i _____ i _____, jer je dobra sjena njihova.“

Cedar i izop – veliki i mali

Dvije tipične biljke u Kanaanu su cedar i izop. Kako bismo bolje razumjeli biblijsko učenje, pozabavit ćemo se zajedno i s jednim i s drugim. Iako su vrlo različiti, zajedno daju slikovitu pouku.

Cedar

U gorju Libanon, planinskom lancu na sjevernoj granici Izraela, raste takva vrsta cedra koja naraste do pedeset metara u visinu, a promjer debla mu dosegne do dva metra. Izvorno su postojale velike cedrove šume, ali su u velikoj mjeri posječene, jer je njihovo drvo bilo tražen građevinski materijal (npr. za Hram, usp. 1. Kraljevima 5-7). Danas ih je preostalo još samo malo. Ipak, cedar ostaje važan simbol te pokrajine pa tako, primjerice, krasí zastavu države Libanon.

U Bibliji cedar predstavlja visoko pozicionirane, ugledne ljude. S time je najčešće povezana oholost. Pročitaj Ezekiel 31. U tome tekstu Bog kako asirskog tako i egipatskog kralja uspoređuje s cedrom na Libanonu. U redcima 10 i 11 on objašnjava taj prikaz i najavljuje osudu: “Zato što si se uznio u svojoj visini i vrh svoj izvio uvis među debelim granama; budući da mu se srce uznijelo u njegovoj visini, zato sam ga predao u ruku najmoćnijem od pogana.”

Izop

Izop je upravo suprotno od cedra. On je neugledan i raste iz zidova (1. Kraljevima 5,13). Ne zna se točno odgovoravati li biljka spomenuta u Bibliji danas poznatom izopu. Bio je takovog oblika da se njegova kita mogla koristiti kao kist (Izlazak 12,22). Osim toga, stabljika te biljke imala je cjevastu strukturu. Netko je spužvu koja je bila natopljena octom nataknuo na štap izopa. Zatim ga je pružio Gospodinu Isusu, koji je visio na križu, kako bi mogao piti ocat (Ivan 19,29; Matej 27,48).

Cedar i izop često se spominju zajedno u Bibliji. Bog želi pokazati da svoju poruku upućuje svim ljudima: *velikima* i *malima*. Mora im jasno dati do znanja da su svi ljudi sagriješili i da zaslužuju njegovu kaznu. Kako bi to slikovito prikazao, jednom je prigodom Bog naredio da se i cedrovina i izop spale zajedno sa žrtvenom životinjom (Brojevi 19,6).

Bog je jasan po tom pitanju:

„Nema pravednoga, ni jednoga, nema onoga tko razumije, nema nikoga tko traži Boga. Svi su zastranili, zajedno su postali beskorisni: nitko da čini dobro, nema ni jednoga“ (Rimljanima 3,10-12).

Ako bacimo pogled u budućnost, iz Otkrivenja 20,11-15 učimo sljedeće: I veliki i mali, koji se nikada nisu obratili, morat će se jednom pojaviti pred sucem Isusom Kristom. Kako glasi božanska presuda 15. retku?

Međutim, postoji izlaz! Više o tome pročitaj u poslanici Rimljanima:

„A pravednost Božja po vjeri u Isusa Krista prema _____ i na _____ koji vjeruju; jer nema _____: jer ___ su sagriješili i lišeni su Božje slave, a opravdani su _____ njegovom milošću, putem _____ koje je u Kristu Isusu“ (Rimljanima 3,22-24).

„Jer nema _____ između Židova i Grka: jer isti je Gospodin nad _____, bogat prema _____ koji ga _____. Jer tko god _____ ime Gospodinovo, bit će _____. (Rimljanima 10,12.13).

Svi ljudi, veliki ili mali, cijenjeni ili neprimijećeni, putem osobne vjere u Gospodina Isusa mogu biti spašeni od vječne kazne.

Trnje

Postanak 3,17-19

Bog je izvorno stvorio biljke bez trnja. Ali kada su Adam i Eva pali u grijeh, tada božansko prokletstvo nije došlo samo na čovječanstvo, nego nad čitavo Stvorenje. Zbog toga danas rastu biljke s trnjem. Trn je šiljasta, tvrda, bodljikava tvorba na biljci koja nastaje na mjestu organa. Trnje su, dakle, preobražene stabljike, listovi, stipule ili korijenje. To nije posljedica evolucije, tj. postupnog razvoja. Sâm Bog je nakon pada u grijeh lišće na nekima biljkama pretvorio u trnje. Trnje biljkama služi za zaštitu od životinja biljojeda i za zaštitu od penjanja malih životinja. Tako je Bog iz prokletstva za tu biljku proizveo nešto povoljno. Gospodin Isus morao je iskusiti značenje tog prokletstva kada su mu vojnici na glavu stavili vijenac od trnja koji su sami napravili. To zasigurno nisu učinili nježno, nego su trnje snažno utisnuli u njegovu glavu (Marko 15,17). Kao jedini bezgrešan, nosio je taj znak

prokletstva na svojoj glavi. Kakva sramota! Ali sada ga vidimo u nebu okrunjenog _____ (Heb 2,9). Kada po drugi put dođe na zemlju, nosit će _____ (Otk 14,14). Kakva čast! U Luki 8 Gospodin Isus govori usporedbu o sijaču koji sije sjeme na četiri različite vrste tla. Jedno od njih je tlo koje je obraslo trnjem. Prije nego što sjeme pusti korijen, izbiju biljke trnja i uguše mladice dobrog sjemena. Što nam Gospodin Isus želi poručiti tim prikazom? On sâm je to odmah objasnio: „A ono koje je palo među trnje jesu oni koji, kada su čuli, krenu, ali se uguše brigama i bogatstvom i nasladama ovoga života te ne donesu plod do zrelosti“ (Lk 8,14). Trnje slikovito prikazuje tri utjecaja u našim životima. Ako je ono to koje određuje u pogledu nas, tada Božja Riječ ne može djelovati u nama. Potisnuta je. Što treba učiniti? Brige se najčešće pojavljuju tako da se tome uopće ne možemo usprotiviti. Ali Bog ne želi da zbog toga zdvajamo. Zato nam je 1. Petrovoj 5,7 rečeno:

Kako to konkretno činiš?

Bogatstvo stvara strah da se ne izgubi imetak i osiromaši. Također može stvoriti lažno uzdanje u novac i imetak. Na

što nas Bog upozorava u 1. Timoteju 6,9?

Što nam se u 1. Timoteju 6,17-19 savjetuje ako nam je Bog povjerio bogatstvo?

Zadovoljstva u životu su jedina radost i užitak koje svijet nudi. Izgubljeni sin kušao je te užitke do krajnosti. Što mu je ostalo od toga? Pročitaj Luku 15,11-16: _____. Zapamtiti: Svjetovna zadovoljstva istiskuju Božju Riječ i ostavljaju unutarnju prazninu! Što o tome Salomon kaže u Izrekama 14,13?

Patrick Margraf

Odgovori na pitanja nalaze se na unutrašnjoj stranici omotnice otraga.

Josip (2. dio)

Postanak 39-49

Čitamo li pozorno ova nadasve zanimljiva poglavlja Svetoga pisma, uočavamo zadivljujući niz zahvata Božje providnosti, koji svi naginju k jednom velikom cilju, naime, uzvisivanju onog čovjeka koji je bio u jami. Ona istodobno otkrivaju mnoštvo sporednih činjenica, “da se razotkriju namisli mnogih srdaca” (Luka 2,35). Ali Josip je morao biti uzvišen: “Štoviše, on zazva glad na onu zemlju; uništi sve zalihe kruha. Posla pred njima čovjeka, i to Josipa, koji bi prodan za slugu; čije noge okovima izraniše: on bi u željezo položen, sve dok ne dođe riječ Njegova, riječ GOSPODINA koji ga je iskušavao. Kralj posla da ga odriješe, i to vladar narodâ, i da ga puste. Postavi ga gospodarom svoga doma, i upraviteljem nad svim svojim imetkom; da vezuje knezove njegove po svojoj volji; i starješine njegove uči mudrosti” (Psalam 105,16-22).

Valja uočiti da je glavni cilj bio uzvisivanje onoga koga su ljudi odbacili, a zatim u tim ljudima izazvati osjećaj da su tim odbacivanjem sagriješili. – Kako se sve to čudesno ispunilo! Najnevažnije i najvažnije, najpovoljnije i najnepovoljnije okolnosti poslužile su u izvršenju Božje namjere. U trideset devetom poglavlju Sotona je iskoristio Putifarovu ženu da smjesti Josipa u tamnicu, a u četrdeset-

tom poglavlju je iskoristio faraonovog glavnog peharnika i njegovu nezahvalnost i nemarnost da ga tamo zadrži. Ali sve je bilo uzaludno. Bog je bio iza kulisâ i Njegov je prst upravljao svime u golemom spletu okolnosti. A kad je došlo određeno vrijeme, izveo je “čovjeka svojih namjera” i “postavio njegovu nogu na prostrano područje”. To je Božje suvereno pravo. On je iznad svega i može iskoristiti sve okolnosti kako bi izvršio svoje velike i nedokučive planove. Prekrasno je kad u svemu možemo vidjeti ruku našega Oca i Njegove naume. Divno je znati da su Njemu na raspolaganju sva moguća sredstva: i anđeli, i ljudi, i demoni podložni su Njegovoj svemoćnoj ruci, i svi moraju izvršavati Njegove nakane.

Sve je to izvanredno prikazano u ovim poglavljima. Bog pohodi dom zapovjednika tjelesne straže, kao i dom poganskoga kralja – čak i njegovu postelju – služeći se priviđenjima iz njegove vlastite glave kako bi izvršio svoje naume. No za izvršenje Božjih namjera nisu upotrijebljeni samo pojedinci i okolnosti u kojima su se nalazili, nego i Egipat i sve okolne zemlje. Ukratko, Bog je svu Zemlju pripremio da postane pozornicom na kojoj će se prikazati slava i veličina onoga koji je bio “odvo-

jen od svoje braće”. Takvi su Božji putovi. Jedno od najsretnijih i najuzvišenijih iskustava za dušu vjernika jest kad ova-ko promatra čudesne zahvate svog nebeskog Oca. – Kako je samo snažno izražena Božja providnost u nadasve zanimljivom Josipovom životu! Zavirimo li na trenutak u tamnicu kojom rukovodi zapovjednik straže, tamo vidimo “okovanog čovjeka” optuženog zbog najgnusnijeg zločina, odbačenog i izopćenog iz društva. No ipak, gotovo u trenu, vidimo ga uzvišenog do najvišeg položaja. – Tko može poreći da je Bog bio u svemu tome?

“I reče faraon Josipu: ‘Budući da je tebi Bog sve to obznanio, nema nikoga tko bi bio razborit i mudar kao što si ti. Ti ćeš biti nad mojim domom, i sav će se moj narod ravnati prema tvojoj riječi. Jedino ću prijestoljem ja biti veći od tebe.’ I još reče faraon Josipu: ‘Evo, postavljam te nad svom zemljom egipatskom!’ I skinu faraon s ruke svoj pečatni prsten te ga stavi na ruku Josipu; i odjene ga u opravu od najbolje tkanine, a oko vrata mu stavi zlatan lanac. I posadi ga na svoja druga kola; i vikahu pred njim: ‘Na koljena!’ I postavi ga za vladara nad svom zemljom egipatskom. I reče faraon Josipu: ‘Ja sam faraon, no bez tebe nitko neće dići ruku ili nogu u svoj zemlji egipatskoj’ ” (41,39-44).

Ovo, dakle, nije bilo uobičajeno uzvisivanje. Usporedimo to s jamom ili tamnicom pa svratimo pozornost na slijed događaja koji su doveli do toga, odmah ćemo u svemu vidjeti zahvat Božje ruke, kao i začuđujući prikaz trpljenja i slave Gospodina Isusa Krista. Josip je bio izveden iz jame i iz tamnice, gdje se našao zbog zavisti svoje braće i

lažne osude jedne poganke, kako bi bio vladar nad svom zemljom egipatskom. Ali i ne samo da bude vladarom, nego i da postane kanalom blagoslova i života Izraelu i svemu svijetu. Sve je to tipično za Krista pa prikaz gotovo ne može biti savršeniji. Vidimo čovjeka koji je, uz odlučnu nakanu, ljudskom rukom namjerno odveden na mjesto smrti, a zatim Božjom rukom podignut i zaodjenut dostojanstvom i slavom. “Ljudi, Izraelci, čujte ove riječi: Isusa Nazarećanina, čovjeka kojega vam je Bog potvrdio silnim djelima, čudesima i znâmenjima koja je Bog po njemu učinio među vama – kao što i sami znate – njega ste, predanog po odlučenom naumu i predznanju Božjem, uhvatili rukama bezakoničkim, razapeli i pogubili. Njega je Bog uskrisio oslobodivši ga muke smrti, jer nije bilo moguće da ga ona zadrži” (Djela apostolska 2,22-24).

Osim spomenutog, još dva događaja iz Josipova života čine tu tipološku sliku izvanredno savršenom; pritom mislim na njegovu ženidbu s tuđinkom, u četrdeset drugom poglavlju, i njegov susret s braćom, u četrdeset trećem. Redoslijed događaja je sljedeći: Josip se predstavlja svojoj braći kao onaj koji je poslan od oca; ona ga odbacuju i, što se njih tiče, šalju ga u smrt; Bog ga uzima odande i uzdiže ga na položaj najvišeg dostojanstva; tako uzvišen dobio je zaručnicu; kad njegova braća po tijelu bivaju potpuno slomljena i padaju pred njim ničice, on im se objavljuje, umiruje njihova srca i uvodi ih u blagoslov; zatim on postaje kanalom blagoslova za njih i za sav svijet.

Želio bih sada iznijeti nekoliko napomena u svezi s Josipovom ženidbom i ob-

novom njegove braće. Žena tuđinka ti-pološki pretkazuje Crkvu. Krist se pred-stavio Židovima i, nakon što su ga oni odbacili, zasjeo na visini te poslao na Zemlju Svetoga Duha da oblikuje Crkvu, sastavljenu od Židova i poganâ, kako bi bila sjedinjena s Njim u nebeskoj slavi. Nauk o Crkvi već smo razmatrali u dva-deset četvrtom poglavlju, ali ovdje va-lja zapaziti još nešto. Najprije treba pri-mijetiti da je Josipova zaručnica, Egip-ćanka, bila blisko povezana s njim u nje-govoj slavi.¹

Ona je, kao dio njega, imala udje-la u svemu što mu je pripadalo. Što-više, zauzimala je položaj najveće bli-skosti i prisnosti, položaj poznat jedi-no njoj. Tako je i s Crkvom, Jaganjče-voim Zaručnicom. Ona se pripaja Kristu kako bi istodobno bila dionicom Nje-gove odbačenosti i sudionicom Njegove slave. Kristov položaj određuje ka-rakter položaja Crkve, i taj njezin polo-žaj uvijek bi trebao određivati karakter njezina hoda. Ako smo pribрани Kristu, onda smo pribрани uzvišenome u slavi, a ne poniženome ovdje dolje: “Tako mi od sada nikoga ne poznajemo po tije-lu; pa ako smo i poznavali Krista po tije-lu, sada ga više ne poznajemo” (2. Ko-rinćanima 5,16). Središte okupljanja Cr-kve je Krist u slavi. On je rekao: “A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi” (Ivan 12,32).

Jasno razumijevanje ovog načela ima mnogo veću praktičnu vrijednost nego što možda na prvi pogled izgleda. So-ntonin cilj, a i sklonost naših srdaca, jest navesti nas da ni u čemu ne doseže-

mo Božja mjerila, osobito kad je u pi-tanju središte našeg kršćanskog jedin-stva. Omiljeno je mišljenje da je u “Ja-ganjčevoj krvi jedinstvo svetih”, to jest da je ta krv ono što tvori središte jedin-stva. Blagoslovljena je istina da nas ne-izmjereno dragocjena Kristova krv do-vodi kao štovatelje u Božju prisutnost. Zbog toga je ta krv božanski temelj na-šeg zajedništva s Bogom; ali kad je riječ o središtu našeg jedinstva kao crkve, onda moramo uvidjeti da nas Sveti Duh okuplja oko Osobe uskrslog i proslav-ljenog Krista. Ta važna istina određuje karakter – sveti i uzvišeni karakter – našeg kršćanskog zajedništva. Ako za-uzmemo bilo koji položaj niži od toga, onda neizbježno postajemo sektaši ili raskolnici. Ako se okupljamo oko neke odredbe, ma koliko ona bila važna, ili oko neke istine, ma koliko ona bila neo-sporna, onda je naše središte nešto što je manje od Krista.

Zbog toga je važno odvagnuti praktične posljedice koje proizlaze iz istine o na-šem okupljanju oko uskrsle i proslavlje-ne Glave na nebesima. Kad bi Krist bio na Zemlji, okupljali bismo se oko Njega ovdje na Zemlji; no s obzirom da je On skriven u nebesima, Crkva svoj karakter poprima iz položaja koji On tamo zauzi-ma. Zato je Krist mogao reći: “Oni nisu od svijeta, kao što ni ja nisam od svijeta”, kao i: “I za njih posvećujem samoga sebe da i oni budu posvećeni u istini” (Ivan 17,16.19). Petar, također, u svo-joj prvoj poslanici piše: “K njemu pri-stupajte, kamenu živomu što su ga lju-di, doduše, odbacili, ali je za Boga iza-

[1] Josipova žena prikazuje Crkvu sjedinjenu s Kristom u Njegovoj slavi, dok Mojsije-va žena prikazuje Crkvu sjedinjenu s Kristom u Njegovoj odbačenosti.

bran, dragocjen, pa se i sami kao živo kamenje ugrađujete u duhovnu kuću – duhovno svećenstvo – da prinosite duhovne žrtve ugodne Bogu po Isusu Kristu” (2,4-5). Ako se okupljamo oko Krista, moramo se okupljati oko Njega onako kao što On jest i gdje On jest. Što više Sveti Duh uvede naše duše u razumijevanje toga, to ćemo jasnije uviđati karakter svog hoda kakav nam dolikuje. Josipova zaručnica bila je sjedinjena s njim, ali ne u jami ni u tamnici, nego u dostojanstvu i slavi njegova položaja u Egiptu. U njezinu slučaju neće nam biti teško razaznati ogromnu razliku između ta dva položaja.

“Prije negoli su došle godine gladi rode se Josipu dva sina” (41,50). Dolazilo je razdoblje nevoljâ; no prije toga pokazao se plod njegove sjedinjenosti. Djeca koju mu je Bog dao rodila su se prije tog razdoblja kušnje. Tako će biti i s Crkvom. Svi njezini udovi bit će pozvani, čitavo tijelo će biti upotpunjeno i sjedinjeno s Glavom u Nebu prije “Velike nevolje”, to jest tjeskobe, koja će doći na svu Zemlju.

Sada ćemo se ukratko osvrnuti na Josipov razgovor s njegovom braćom. U tom razgovoru nalazimo neke podudarnosti s poviješću Izraela u posljednjim danima. Dok je Josip bio skriven od pogleda svoje braće, ona su morala prolaziti kroz duboke kušnje i provjere – kroz bolnu grižnju savjesti. Jedna od tih kušnji izražena je u riječima: “Tada rekoše jedan drugome: ‘Doista smo krivi zbog brata našega; jer vidjesmo muku duše njegove kad nas je zaklinjao, ali smo se oglušili; zbog toga je ova nevolja došla na nas.’ A Ruben im odgovori: ‘Nisam li vam govorio: Nemojte se ogriješiti o di-

jete, ali me niste slušali! Zato se, evo, zahtijeva krv njegova’ ” (42,21-22).

I ponovno, u četrdeset četvrtom poglavlju, čitamo: “Odgovori mu Juda: ‘Što da kažemo mome gospodaru? Što da velimo? Kako da se opravdamo? Bog je razotkrio zlodjelo tvojih slugu’ ” (44,16). Nitko ne može tako poučiti kao Bog. Jedini On može u savjesti proizvesti istinski osjećaj grešnosti i dovesti dušu do spoznaje krajnjih dubina njezina stanja u Njegovoj prisutnosti. Sve je to Njegovo djelo. Ljudi nastavljaju živjeti u svojoj grešnosti bez obzira na sve, sve dok strelica Svemogućega ne probode njihovu savjest. Tek onda počinje to preispitivanje vlastitog srca i silne borbe u duši. Oslobođenje je moguće pronaći jedino u bogatim izvorima ljubavi koja izbavlja. Josipova braća nisu imala nikakvu predodžbu o tome što će za njih proizići iz njihovih postupaka prema njemu: “I pograbe ga i bace u jamu ... Tada posjedaju da pojedu kruh” (37,24.25). “Jao njima ... koji piju vino iz zdjelâ, i mažu se najfinijim pomastima; ali za nevolju Josipovu ne mare!” (Amos 6,6).

No Bog uzrokuje žalost u srcu i grižnju savjesti, i to na najčudesniji način. Protekle su godine i Josipova su braća uzalud mislila kako je sve u redu. No tada je nastupilo onih “sedam godina obilja” i “sedam godina oskudice”! – Što su te godine trebale značiti? – Tko ih je poslao? – Čemu su bile namijenjene? – Zadržljivo li providnosti! – Neistražive li mudrosti! Glad je dosegla Kanaan, i zapravo je ta glad natjerala braću, krivce, da padnu pred noge povrijeđenoga Josipa! – Kako se u svemu tome očigledno iskazala Božja ruka! Stajali su tamo,

probodeni strelicom koja je skroz-na-skroz uvjerala njihovu savjest, u nazočnosti čovjeka kojega su "svojim zlikovačkim rukama" bacili u jamu. Njihov ih je grijeh uistinu našao; ali bilo je to u Josipovoj nazočnosti. – Blagoslovljena li mjesta za to!

"Tada Josip, ne mogavši se suzdržati pred svima što bijahu kod njega, povika: 'Neka svi iziđu!' I ne ostade nitko kod njega kad se očitovao svojoj braći" (45,1). Ni jednom tuđincu nije bilo dopušteno da bude svjedokom tog svetog prizora. Koji bi tuđinac to uopće mogao shvatiti ili cijeniti? Mi smo tu pozvani kao za svjedoke božanski izazvanog presvjedočenja u prisutnosti božanske milosti; i možemo reći da se onda kad se to dvoje poveže, lako rješava svako pitanje.

"A Josip reče svojoj braći: 'Pristupite k meni!' I pristupe mu. A on reče: 'Ja sam Josip, brat vaš, kojega ste prodali u Egipat. No nemojte sada žaliti niti se gnjeviti na sebe što ste me prodali ovamo: jer me to Bog poslao pred vama da vas održi na životu ... Zato me Bog poslao pred vama da vam očuva potomstvo na zemlji, i da vam spasi živote velikim izbavljenjem. Dakle, niste vi mene poslali ovamo, nego Bog' " (45,4.5.7.8). Ovo je doista milost koja savršeno umiruje probuđenu savjest. Braća su već najtemeljitiše osudila sebe, i zato je Josip jedino mogao izliti balzam blagoslova u njihova slomljena srca. Sve je to prekrasan prikaz Božjeg postupanja s Izraelom u posljednjim danima, kada će "ugledati Onoga koga su proboli, i zaplakati". Tada će oni dokazati stvarnost Božje milosti i pročišćujuću djelotvornost "izvora koji će se otvoriti domu

Davidovu, i stanovnicima Jeruzalema, za grijeh i nečistoću" (Zaharija 13,1).

U trećem poglavlju Djela apostolskih vidimo kako Božji Duh putem Petra nastoji izazvati tu božansku presvjedočnost u savjestima Židovâ: "Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi, Bog otaca naših, proslavio je Sina svojega, Isusa, kojega ste vi predali i kojega ste se odrekli pred Pilatom kad je već bio odlučio pustiti ga. Ali vi ste se Sveca i Pravednika odrekli i zaiskali da vam se daruje ubojica, a Kneza života ubili. Njega je Bog uskrisio od mrtvih, čemu smo mi svjedoci" (Djela 3,13-15). Te su tvrdnje bile namijenjene tome da iz srdaca i usta slušatelja izvuku ono isto priznanje koje su izrekla Josipova braća: "Doista smo krivi". Zatim slijedi milost: "A sada, braćo, znam da ste to učinili iz neznanja kao i glavari vaši. Ali Bog je tako ispunio ono što je unaprijed bio navijestio po ustima svih svojih proroka: da će Krist trpjeti. Pokajte se, dakle, i obratite da se izbrišu vaši grijesi i od Gospodinove prisutnosti dođu razdoblja okrepne" (Djela 3,17-19). Ovdje vidimo da je, premda su Židovi u pogledu Kristove smrti stvarno očitovali neprijateljstvo svojih srdaca, baš kao i Josipova braća u svom postupanju prema svome bratu, ipak i prema jednima i prema drugima očigledna Božja milost, jer je sve prikazano kao od Boga određeno i predviđeno za njihov blagoslov. To je savršena milost koja nadilazi sav ljudski razum. Jedino što je potrebno za uživanje te milosti jest savjest koja je istinski uvjerenata putem Božje istine. Oni koji mogu reći: "Doista smo krivi", moći će pravilno razumjeti govor dragocjene milosti: "Niste to bili vi, nego

Bog". Duša koja je u potpunosti osudila samu sebe, pripravna je shvatiti i cijeliti Božje oproštenje.

Preostala poglavlja (46-50) obrađuju odlazak Jakova i njegove obitelji u Egipat i njihovo nastanjanje u toj zemlji, Josipovo djelovanje tijekom preostalih godina gladi, Jakovljevo blagoslivljanje dvanaestorice praotaca i njegovu smrt i pogreb. Jakovljevi neutemeljeni strahovi raspršili su se kad je vidio svog sina živog i uzvišenog. Tu je vidljiva osobita Božja milost u svojoj nadmoćnoj sili, no ipak povezana s osudom, jer su se Jakovljevi sinovi morali spustiti na ono mjesto kamo su poslali svoga brata. Zatim opet vidimo zadivljujuću Josipovu milost. Premda ga je Faraon uzvisio, on kao da se pritajio, i obvezuje narod trajnom obvezom prema kralju. Faraon veli: "Idite k Josipu", a Josip, zapravo, kaže: "Sve što imate i što vi jeste pripada faraonu." To je neobično zanimljivo i vodi nas do onog slavnog doba kada će Sin čovječji po božanskoj odredbi preuzeti u svoje ruke uzde upravljanja i vladati nad čitavim otkupljenim Stvorenjem. Njegova Crkva – Zaručnica Jaganjčeva – prema vječnom Božjem nauku zauzet će najbliže mjesto uz Njega. Dom Izraelov bit će potpuno obnovljen te hranjen i održavan Njegovom milo-

stivom rukom; sva će Zemlja upoznati golem blagoslov pod Njegovim žezlom. Na posljertku, kad sve pokori sebi, opet će uzde upravljanja predati u Božje ruke, da On "bude sve u svemu". Iz svega ovoga možemo si predočiti bogatstvo i izobilje što prožima Josipovu povijest. Ukratko, on nam slikovito prikazuje poslanje Sina Božjega domu Izraelovu, Njegovo poniženje i odbačenost, velike nevolje i konačno pokajanje i obnovu Izraela, sjedinjenje Crkve s Kristom, Kristovo uzvišenje i sveopću vladavinu te nam, na posljertku, ukazuje na ono doba kada će "Bog biti sve u svemu". Gotovo da i ne treba govoriti da se sve to u velikoj mjeri naučava i posve je utvrđeno diljem cjelokupnog nadahnutog kanona Svetoga pisma. Stoga mi naučavanje o tim istinama ne gradimo na temelju Josipove povijesti; no ipak je poučno pronaći u njoj te rane nagovještaje tih dragocjenih istina. To nam dokazuje božansku cjelovitost i jedinstvo Svetoga pisma. Bilo da se okrenemo Knjizi Postanka ili Poslanici Efežanima – prorocima Starog ili prorocima Novog zavjeta – naučit ćemo te iste istine, jer: "Sve je Pismo od Boga nadahnuto."

*C. H. Mackintosh
Bilješke o Knjizi Postanka*

Pomoć na putu vjere

Pomoć iz Svetinje

„Oni koji čekaju GOSPODINA obnovit će svoju snagu.“

Izaija 40,31

*Je li put tvoj dug i mukotrpan,
On ti obnavlja snagu svaki dan.
Odjeća ti se nije istrošila
Noga ti nije otekla,
Reci svima: Bog je vjeran!*

Trebali bismo hoditi kao putnici koji su puni iščekivanja, a ne kao oni koji su umorni. Ne smiješ se nazivati starim, jer time kao da želiš reći da si već umoran. Gospodin nikada nije umoran, iako je on onaj Pradavni. Moraš obnoviti svoju snagu kao orač da donosiš plod u starosti.

Izvor istinske snage nalazi se u svjesnosti o tome da je Gospodin milostiv. Naravan čovjek u nama uvijek sumnja u to da je Krist jedini izvor snage i svakog blagoslova. Njegov je put „u svetinji“; a ako je njegov put „u moru“, i ako smo mi s njim tamo, more će se pokoriti njegovoj sili; ali nikome drugom, koga ja poznajem ... Kad on djeluje, sve se ubrzo smiri.

Kako bi, ako sâm Gospodin ne bi bio djelatatan, beznadna bila pomisao na to da se dosegnu sve duše koje su u potrebi. Zbog toga je utješno moći gledati u njega, s očekivanjem da će njegovo oko i njegova milost doprijeti do njih.

Imam samo jednu dragocjenu poruku koju vam želim reći: držite se blizu uz Isusa: ta znate da ćete tamo naći radost, snagu i onu svijest o njegovoj ljubavi koja sve održava i čini da sve drugo postane kao ništa; u tome je naša sreća i naš život.

„Bog nam je utočište i snaga, pomoć koja se u nevoljama brzo nalazi“ ... Ljudski napor i isključuju tu pomoć. ... Nijedno ljudsko planiranje nikada nije ispravno. U svoje

vrijeme i na svoj način, Bog će djelovati ... Ljudski naponi dokazuju nedostatak vjere i nemir, a planiranje je samo djelatnost tijela.

*Put kojim je hodio moj Spasitelj
Vodio je k njegovom Ocu i Bogu.
Tamo je primio svu čast i slavu,
I sada mi daruje njegovu snagu.*

Dužnost uvijek vodi u poteškoće; ali moja utjeha je to da mogu reći: Bog je tu i pobjeda je sigurna.

Budi zaokupljen Kristom, kako bi mogao biti okrepljen i ojačan. ... Veličanstveno je prolaziti s njim kroz patnje; one se tada pretvaraju u izvor, a k tome još dolazi i milost. Moli za vjernike – za sve njih – donosi brige Kristu, i u svom vlastitom duhu unosi Krista u brige.

Veliko je ohrabrenje da gledajući u Krista *vidim* ne samo ono što bih trebao biti, nego i *dobivam* ono što bih trebao biti, „milost na milost“. „Svi mi koji otkrivena lica slavu Božju kao u zrcalu gledamo, u istu se sliku preobražavamo iz slave u slavu.“ Tu je doista pravi rast ... suobličavanje Kristu, i to bi trebao biti rast svakog trenutka.

Općenito imam mnogo toga u području moje odgovornosti što me teško pritišće. Ali ja to povjeravam Onome koji je snažniji od svega što bi ovaj bijedan svijet mogao zahtijevati, i kome bilo kakav teret nije zapravo nikakav teret. On svime upravlja prema naumu svoje volje.

Odmor

„Dođite k meni ... i ja ću vas odmoriti.“

Matej 11,28

*Odmor je u srcu Spasitelja
koji nevoljnoga nikada nije otjerao.
Nosio je teret naših grijeha,
Svu svoju ljubav nam očitovao.*

Mi ... gledamo na svoje stanje, svoje plodove i svoje osjećaje, kako bismo znali da smo Njegovi ... ali to nam ne može niti treba dati odmor. Isus ne kaže: preispitajte svoje stanje i odmorit ćete se, nego „Dođite k *meni* svi koji ste umorni i opterećeni“, kao što i jeste, „i ja ću vas odmoriti.“ Naš odmor ne dolazi od toga da smo mi ono što on želi, nego od toga da on jest ono što mi trebamo.

Isus je taj koji daje trajan odmor našim dušama, a ne ono što mi mislimo o sebi samima. Vjera o onome što je u nama samima nikada ne razmišlja kao nečemu što bi bilo temelj njezina počinka; ona prima, voli i shvaća ono što je Bog objavio i ono što su Božje misli o Isusu, u kome je Njegov odmor.

*Dok po milosti hodimo kao djeca
I radujemo se Očevoj ljubavi,
Kao sinovi u sjaju tvoga lica
Nalazimo odmor neuništivi.*

On nije samo stvorio mir, nego i rekao „Mir svoj vam dajem“. ... Što je bio Kristov mir? On je ovdje bio u neprekinutoj povezanosti s Ocem – u miru savršenog zajedništva. Krist nas postavlja na svoje mjesto i mi imamo zajedništvo s Ocem; i kada hodamo u tome, imamo taj Kristov mir.

Postoji samo jedan čovjek ... koji nikada nije imao mjesto za odmor. ... „Lisice imaju jazbine i ptice nebeske gnijezda, ali Sin čovječji nema gdje glavu nasloniti.“ Ako pak mi sada imamo gnijezdo, to jest mjesto odmora u Bogu, to je zato što Isus radi nas nije imao odmora na zemlji.

Nakon što je srce u svijetu postalo umorno – nakon što je Gospodin Isus prošao svijetom i nije našao nikakvo mjesto gdje bi se istinski slomljeno srce moglo odmoriti – došao je pokazati da se ono što se za čovjeka nije moglo naći nigdje drugdje, može naći u Bogu. To je tako blagoslovljeno da, nakon svega, jedno umorno srce, umorno od samog sebe, od svojih vlastitih putova, od svijeta i od svega ostalog, može naći odmor u blaženstvu Očeva srca.

S Bogom se ponekad može odmoriti, kao što se može i djelovati s njim; bez njega se ne može djelovati, jer bi to bilo na vlastitu štetu, čak i ako netko misli da čini dobro. On daje vrhunski odmor, jer on je taj koji je, kao nitko drugi, znao što je to mir u nevolji.

Ja ... nastojim služiti Kristu. To je ono što duše trebaju, kako zbog svojeg odmora, tako i zbog preoblikovanja u njegov lik. Svi oni koji nisu povezani s njim, nemaju mira.

Kakvu staloženu mirnoću duha daje činjenica da se kroz spoznaju Sina nalazimo u odnosu srdačnog povjerenja s Ocem! Imaju li to vaša srca? Jesu li ona stvarno zaočupljena Ocem? ... Mogu li naša srca reći: „U Kristu sam našao Oca“?

*J. N. Darby
Pilgrim Portions*

Biblijske slike i simboli

Zemlja

Hebrejski *erez* i grčki *ge* može označavati zemlju kao planet ili pak neku zemlju kao državu. Hebr. *adamah* se, na protiv, odnosi na zemljino tlo. U duhovnom i proročkom jeziku „zemlja“ je često, za razliku od „mora“, područje s moralno i politički uređenim odnosima. Kada Gospodin Isus svojim učenicima kaže: „Vi ste sol zemlje“ (Mt 5,13), onda se to prvenstveno odnosi na zemlju Izrael, a potom i na kršćanstvo – dva područja u kojima se Bog na sasvim osobit način posvjedočio i ostavio svoje tragove (usporedi, nasuprot tome, red. 14: „svjetlo svijeta“). Dok prva Zvijer u Otkrivenju 13,1, koja je prikaz dolazećeg Rimskog carstva i njegova vođe, izlazi iz mora, druga Zvijer, u red. 11, koja je židovski Antikrist, izlazi iz zemlje.

Dolina

Hebrejski jezik ima više riječi koje se prevode imenicom „dolina“. U duhovnom smislu one, (za razliku od „brda“), često označavaju „uniženost, poniženje, nevolju. Tako su prigodom pronalaska neke ubijene osobe starješine grada koji je bio najbliže tome mjestu morale slomiti vrat junici u nekoj

dolini (hebr. *nahal*) i nad njom oprati ruke kako bi posvjedočile da su njihovi mještani nedužni u pogledu tog zločina (Pnz 21,1-9). Ahan, koji je Izraela doveo u nevolju, odveden je sa svime što mu je pripadalo u dolinu Ahor (hebr. *emek ahor*, „dolina nevolje, nesreće“) i tamo je bio kamenovan (Još 7,24-26). No jednom u slavnoj budućnosti Izraela ta će dolina biti počivalište krdima stoke i nazivat će se „vrata nade“ (Iz 65,10; Hoš 2,17 <15>). Poniženi Nehemija je svoj prvi obilazak razorenoga grada Jeruzalema započeo i završio noću kod dolinskih vrata (Neh 2,13-15).

U slikovitom govoru Psalama nalazimo „dolinu (hebr. *gai*) smrtne sjene“ i „dolinu suza“ (hebr. *emek habaha*), koje nam pokazuju da su i sveti Božji ljudi, kao pisci, s time povezali osjećaje nevolje i teškoće (Ps 23,4; 84,7 <6>).

Rijeka

Najčešće spominjane rijeke u Bibliji su Eufrat, Nil i Jordan. Eufrat (hebr. *Frat*) je u Postanku 2,14 jedna od četiri rijeke u koje se razdvaja rijeka što izvire iz Edenskog vrta; on se često naziva „Rijeka“ (Post 31,21). Nil, rijeka Egipta (Post 15,18), također se često navodi bez imena (Post 41,1, hebr. *jeor*, što također znači „kanal“). Rijeke su žile ku-

cavice koje donose obilje vode, ali svojim moćnim bujicama mogu biti i po život opasne. Oba ta značenja nalazimo i u slikovitom govoru Biblije.

Psalmist piše: „Dat ćeš im da piju iz rijeke tvojih užitaka“ (Ps 36,9 <8>). Izaija mir darovan od Boga uspoređuje s rijekom (Iz 48,18; 66,12). Rijeka života govori o obilju i o neiscrpivosti Božje dobrote prema onima koji su njegovi (Post 2,10; Ps 46,5 <4>; Ez 47,1-12; Otk 22,2; usp. Zah 14,8).

No rijeke su često i prikaz snažnih zlih sila (Ps 18,5 <4>; Iz 8,7; 43,2; 59,19; Lk 6,48), koje doduše mogu biti strašne, ali uz Božju pomoć mogu biti pobijede- ne (Ps 66,6; Pj 8,7; Otk 12,16).

Pustinja (pustara)

Brdovita područja na jugu Izraela siromašna vodom i vegetacijom, bez uvjeta za život, prikaz su osamljenosti, oskudice i teškoća, a ponekad i udaljenosti od Boga. To pustinjsko područje (hebr. *negev*) na jugu zemljopisno graniči s Egiptom. Sve većim udaljavanjem od središta blagoslova postaje sve više vruće i sušnije, a naposljetku se prijeđe granica sa svijetom (usp. Post 12,9 i dalje).

Razdoblje četrdesetgodišnjeg putovanja izraelskoga naroda pustinjom iz Egipta u Kanaan nije bilo dio Božjeg izvornog plana za njegov narod, nego je služilo za odgajanje i provjeru naroda (Pnz 8). Narod je to putovanje mogao završiti u nekoliko tjedana (Pnz 1,2), ali zbog nevjere deseterice od dvanaest uhoda i nevjere naroda morali su punih četrdeset godina hodati uokrug pustinjom, sve dok nisu pomrli svi oni koji su bili izašli iz Egipta; od čega su bili izuzeti jedino Jošua i Kaleb (Br 13-14). U 1 Kor

10,1-11 su nam Izraelovo putovanje pustinjom i s time povezani događaji opisani kao upozoravajući primjeri za nas. Pustinja je prikaz zemaljskih okolnosti u kojima se vjernik nalazi na svome putovanju u slavu. No kao što se Bog za svoj zemaljski narod brinuo tako što mu je dao manu s neba i vodu iz stijene, tako on i sada čini sve što je korisno njegovoj djeci; kao što kaže u Rim 8,28: „A znamo da sve zajedno djeluje na dobro onima koji ljube Boga; onima koji su pozvani po njegovoj nakani.“

Bunar, izvor

Za razliku od cisterne, koja služi za spremanje i čuvanje kišnice, bunar ili izvor daje „živu vodu“, to jest vodu koja izvire iz zemlje (Post 26,19). Ta razlika je jasno izražena u Jer 2,13: „Napustili su mene, izvor žive vode, i isklesali si nakapnice, napukle nakapnice koje ne mogu držati vodu.“ Bog je jedini izvor žive vode.

Onome tko je u vjeri došao k Sinu Božjemu, izvoru vječnoga života, nije samo zauvijek utažena žeđ duše, nego on sada i u samome sebi ima izvor žive vode što teče u vječni život, to jest putem Svetoga Duha nalazi se u živoj povezanosti sa Sinom Božjim, koji je vječni život, te će iz njegova tijela poteći rijeke žive vode; to jest osposobljen je za to da bude blagoslovom drugima (Iv 4,13.14; 7,39; 1 Iv 5,20).

U Izakovo doba su Filistejci zatrpali bunare, tako da više nije mogla dotjecati voda (Post 26,18). Jakov je bio primoran postaviti prijekorno pitanje: „Zar izvor na isti otvor izljuje slatku i gorku vodu?“ (Jak 3,11). Mi možemo biti na- lik takvim zatrpanim izvorima, iz kojih

ne proizlazi ništa što bi bilo na čast našem Gospodinu i na osveženje našem okruženju, ili pak da iz nas ne proizlaze samo rijeke žive vode, nego i ponešto što nije korisno i ne služi za izgradnju. Netko tko samo ustima ispovijeda da vjeruje čak je uspoređen s bezvodnim izvorom (2 Pet 2,17).

Palma

To vitko, visoko stablo je sa svojim karakterističnim perastim listovima bilo dobar materijal za gradnju sjenica prigodom blagdana Sjenica (Lev 23,40; Neh 8,15). Prikazi palmâ nalaze se u Salomonovu hramu, kao i u hramu Tisućgodišnjeg kraljevstva koje opisuje Ezekiel (1 Kralj 6,29; Ez 40,16). Kada je Gospodin Isus ulazio u Jeruzalem, u susret mu je izišlo mnoštvo s palminim granama i klicalo: „Hosana! Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodino, Kralj Izraelov!“ (Iv 12,13). Otkupljeni iz razdoblja Velike nevolje, koje Ivan vidi kako stoje pred prijestoljem i pred Jaganjcem, odjeveni su u bijele halje i imaju palme u rukama (Otk 7,9). U Tisućgodišnjem kraljevstvu „pravednik će cvjetati kao stablo palme“ (Ps 92,13 <12>). Stoga je palma prikaz počinka i mira u Tisućgodišnjem kraljevstvu, nakon sve muke i tjeskobe prethodnog razdoblja Velike nevolje.

Vjetar

I u hebrejskom (*ruah*) i u grčkom (*pneuma*) se za vjetar i za duha upotreblja-

va jedna te ista riječ. Kao što je vjetar nevidljiva ali stvarna prirodna sila, tako je i Božji Duh nevidljivo djelatan. Zbog toga Gospodin Isus djelovanje Duha uspoređuje s puhanjem vjetra: „Vjetar puše gdje hoće i čuješ mu šum, ali ne znaš odakle dolazi i kamo ide: tako je svaki koji je rođen od Duha“ (Iv 3,8). I silazak Svetoga Duha na dan Pedesetnice bio je popraćen „hûkom s neba, kao kada navali silan vjetar“ (Dj 2,2). No vjetar može biti i prikaz zlih utjecaja, kao što je to kod zlih ljudi unutar kršćanstva, o kojima se u Judi 12 kaže da su poput „bezvodnih oblaka što ih vjetrovi raznose“.

Četiri vjetra ili svi vjetrovi odgovaraju stranama svijeta i označuju čitavu zemlju (1 Ljet 9,24; Jer 49,32).

Rosa

Rosu tvore kapljice nastale zgušnjavanjem vodene pare i u područjima sa suhom klimom ima važnu ulogu u poljoprivredi (1 Kralj 17,1). U Svetom pismu rosa je dar s neba (Post 27,28.39; Pnz 33,13.28; Hag 1,10). Zbog toga se upotrebljava kao prikaz oživljenja i blagoslova (Pnz 32,2; Ps 133,3). To što rosa pada noću, govori o sadašnjem razdoblju odsutnosti Sina Božjega u kojemu Bog daje snagu onima koji su njegovi.

Arend Remmers

Biblische Bilder und Symbole

www.zivarijec.org

- naručivanje Biblija, knjiga, brošura, kalendara -

www.komentaribiblije.org

**- knjige, brošure, članci za čitanje na internetu -
- audio predavanja i propovijedi -**

Rješenja za "Biljke u Bibliji"

- čuvar, izdržati
- Tajna Gospodinova (pouzdana objava) je s onima koji ga se boje.
- Izidite iz njihove sredine i budite odvojeni, govori Gospodin, i ništa nečisto ne dotičite / Ja ću vas primiti.
- terebintama, topolama, brijestovima
- Bit će bačeni u ognjeno jezero.
- svima, svima, razlike, svi, besplatno, otkupljenja / razlike, svima, svima, zazivaju, zazove, spašen
- slavom i čašću
- zlatnu krunu
- svu svoju brigu prebacite na njega, jer se on brine za vas / u molitvi svjesno predajem Bogu nešto poput djeteta koje svojim roditeljima predaje nešto što mu je preteško. Od tog trenutka je to Božja briga.
- od želje za bogaćenjem; to će imati opasne posljedice
- činiti dobro, biti bogat dobrim djelima, darežljiv, spreman dijeliti
- ništa
- Čak i u smijehu je srce žalosno, a svršetak toga veselja je potištenost.